

Adam Skreczko

Świadectwo życia chrześcijańskiego w nauczaniu Jana Pawła II skierowanym do młodzieży

Studia Theologica Varsaviensia 45/1, 85-103

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ADAM SKRECZKO

ŚWIADECTWO ŻYCIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO W NAUCZANIU JANA PAWŁA II SKIEROWANYM DO MŁODZIEŻY

Ojciec święty Paweł VI w adhortacji *Evangelii Nuntiandi* stwierdził, że „współczesny człowiek bardziej wierzy świadkom niż nauczycielom” (n. 41). Sytuacja pod tym względem nie zmieniła się. Także obecnie ludzie poszukują autentycznych świadków wiary, a świadectwo chrześcijańskie jest „pierwszą i niezastąpioną formą misji”¹. Katechizm Kościoła Katolickiego także wypowiada się na ten temat: „Wierność ochrzczonych jest podstawowym warunkiem głoszenia Ewangelii i misji Kościoła w świecie. Orędzie zbawienia powinno być potwierdzane świadectwem życia chrześcijan w celu ukazania ludziom mocy jego prawdy i oddziaływania” (KKK, n. 2044).

Ojciec Święty Jan Paweł II nie ulegał panującej w różnych kręgach tendencji do pesymizmu i narzekania na młodzież. Widział w młodych nadzieję Kościoła i świata na nowe tysiąclecie chrześcijaństwa². Dlatego też są oni szczególnymi adresatami papieskich wezwań do tego, aby nieść Ewangelię i świadczyć swym słowem i życiem o Jezusie Chrystusie.

Temat chrześcijańskiego świadectwa był często podejmowany przez Ojca świętego podczas spotkań z młodzieżą całego świata. Szczególną okazją do poruszenia tego tematu były Światowe Dni Młodzieży organizowanych w różnych krajach. Arcybiskup Damian Zimón, myśląc o Jubileuszu Młodych z 2000 r. stwierdził, że był „zaskoczeniem», bo pokazał nam obraz młodzieży, która wyraża głęboką tęsknotę za autentycznym – mimo możli-

¹ Jan Paweł II, *Redemptoris Missio*, 42.

² Por. Dobrzański S. E., *Młodzież*, w: red. A. Zwoliński, *Encyklopedia Nauczania Społecznego Jana Pawła II*, Radom 2003, s. 292-302.

wych dwuznaczności – wartościami, mającymi swą pełnię w Chrystusie”³.

Celem niniejszego opracowania jest ukazanie istotnych aspektów nauczania Jana Pawła II na temat świadectwa zawartego w jego przesłaniach skierowanych do młodzieży z okazji Światowych Dni Młodzieży. Historia i przebieg tych spotkań stały się fenomenem jego pontyfikatu⁴. Bogactwo nauczania skierowanego do młodzieży tego papieża świadczy o jego wyjątkowej trosce o młodych⁵. Warto też na wstępie zauważyć, że spotkania z młodzieżą były podyktowane potrzebą serca Papieża i potrzebą serca ludzi młodych.

1. TREŚĆ ŚWIADECTWA

Od początku chrześcijaństwa zwracano uwagę na fakt, że wszyscy wierni, także świeccy, powinni świadczyć słowem i czynem o Chrystusie. Zwracał na to uwagę również Sobór Watykański II: „Chrystus, Prorok wielki, który zarówno świadectwem życia, jak mocą słowa ogłosił Królestwo Ojca, pełni swe prorocze zadanie (...) także przez świeckich, których po to ustanowił świadkami oraz wyposażył w zmysł wiary i łaskę słowa (por. Dz 2,17-18; Ap 19,10), aby moc Ewangelii jaśniała w życiu codziennym, rodzinnym i społecznym” (KK, 35).

Zgodnie ze słowami Chrystusa: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mt 16,15), również młodzi są wezwani do głoszenia Ewangelii światu, zwłaszcza swym rówieśnikom. Do takiej postawy zachęcał ludzi młodych papież Jan Pa-

³ D. Ziμόń, *List Apostolski „Novo millennio ineunte” inspiracją duszpasterskiej działalności Kościoła*, w: *Duszpasterstwo a wyzwania XXI wieku. Materiały z Sympozjum Pastoralistów Polskich (22-24 IV 2001)*, Kielce 2001, s. 14.

⁴ W różnych ośrodkach akademickich poddaje się analizie nauczanie papieskie skierowane do młodzieży. Oto przykładowe prace: R. K. Steszuk, *Prawda ewangeliczna jako fundament rozwoju człowieka w listach Jana Pawła II na Światowy Dzień Młodzieży*, Siedlce 1995, mps; W. Gabryszak, *Kierunki duszpasterstwa młodzieży wytyczone przez Jana Pawła II w orędziach na Światowe Dni Młodzieży*, Gniezno 1995, mps; J. Birecki, *Problematyka ewangelizacji młodzieży w orędziach Jana Pawła II na Światowe Dni Młodzieży (1985-1995)*, Warszawa 1995, mps.

⁵ O pierwszym spotkaniu Ojca Świętego z młodymi w Rzymie w 1984 r. pisał w 1993 r. Tom Forrest dyrektor międzynarodowego biura „Nowa Ewangelizacja 2000” w Rzymie: „Papież był tak zadowolony z tego wydarzenia, że poprosił Papieską Radę d/s Świeckich o organizację podobnych zgromadzeń regularnie na całym świecie”. (tłum. wł.) T. Forrest, *Hidden Treasure Waiting to Be Discovered and Used*, „New Evangelization 2000”, 21 (1993), s. 3.

weł II⁶. To podstawowe przesłanie Ewangelii, treści, których przyjęcie jest konieczne do zbawienia jest określane terminem „kerygmat”⁷. Przesłanie kerygmatyczne jest dziś najbardziej potrzebne w środowisku młodzieżowym. Na kerygmacie oparte są różne współczesne metody głoszenia Ewangelii, wśród nich znane są metody opracowane przez szkołę Jose H. 2a⁸, czy też zaadaptowana w Polsce z ruchu Agape koncepcja „Czterech praw życia duchowego”⁹ stosowana np. podczas rekolekcji ewangelizacyjnych Ruchu Światło-Życie.

Na podstawowych prawdach kerygmatu, a więc Bożej miłości, problematyce dotyczącej grzechu i nawrócenia oraz osobie Jezusa Chrystusa oparta jest treść, jaką powinny zawierać chrześcijańskie świadectwa.

Ojciec Święty Jan Paweł II już w swej pierwszej encyklice zauważył: „Człowiek nie może żyć bez miłości. Człowiek pozostaje dla siebie istotą niezrozumiałą, jego życie jest pozbawione sensu, jeśli nie objawi mu się Miłość, jeśli nie spotyka się z Miłością, jeśli jej nie dotknie i nie uczyni w jakiś sposób swoją, jeśli nie znajdzie w niej żywego uczestnictwa” (RH, 10). Młodzi są szczególnie powołani do tego, aby głosić tę Miłość, a Daniel-Ange nazywa młode pokolenie „apostołami miłości”¹⁰.

Papież w swych orędziach do młodych dostrzega wielką wagę miłości w życiu ludzi młodych, którzy przeżywają okres kształtowania osobowości¹¹. Z miłością łączy się prawda. „Człowiek jest powołany do życia w prawdzie i miłości”¹². Młodość jest czasem usilnego poszukiwania prawdy. „Młodzi mają wrodzony «zmysł prawdy»”¹³. Papież często ukazywał pustkę spowodowaną przez hedonizm, iluzję zamknięcia się „w twierdzy własnego egoizmu”, obojętność i sceptycyzm oraz wzniosłość dążenia do bezgranicznej Bożej miłości¹⁴.

⁶ Por. Jan Paweł II, *Orędzie na IX Światowy Dzień Młodzieży*, 5. (dalej Orędzia podane będą skrótowo, np.: *O 1994*, 5; zaś *List do młodych* z 1985 r. – *LM*).

⁷ Por. A. Jankowski, *Kerygmat w Kościele apostoelskim*, Częstochowa 1989, s. 9-10.

⁸ Por. J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 53-55.

⁹ Por. B. Bright, *Ewangelizacja bez obaw*, Warszawa 1995, s. 127-145.

¹⁰ D. Ange, *Rodziny, serce Boga!*, Białystok 1998, s. 45.

¹¹ Por. *O 1987*, 2.

¹² Jan Paweł II, *List do Rodzin*, 16.

¹³ *LM*, 13.

¹⁴ *O 1987*, 2; por. *LM*, 13; *O 1988*, 3; *O 1993*, 3.

Orędzie, które Ojciec Święty składa w ręce młodych, by je ponieśli swym rówieśnikom jest wyrażone w bardzo prostych i przejmujących słowach: „Bóg jest Miłością; każda osoba jest kochana przez Boga, który czeka, by zostać przyjęty i umiłowany przez każdego człowieka”¹⁵.

W 1999 r., roku Boga Ojca, w swym orędziu do młodych, Papież kieruje następujące wezwanie: „W Kościele i różnych środowiskach codziennego życia stawajcie się wiarygodnymi świadkami miłości Ojca!”¹⁶ W zdaniach poprzedzających te słowa przekazał treść orędzia o miłości Boga Ojca: „Bóg kocha świat! I chociaż świat jest zdolny Boga odrzucić, będzie kochany przez Niego aż do końca. «Ojciec miłuje was» od zawsze i na zawsze: oto prawda najbardziej zdumiewająca, «proste, a jakże przejmujące orędzie, które Kościół jest winien człowiekowi»” (*ChL*, 34). Gdyby Chrystus pozostawił nam tylko to jedno słowo, ono samo by wystarczyło. «Popatrzcie, jaką miłością obdarzył nas Ojciec: zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi: i rzeczywiście nimi jesteśmy» (por *I J* 3, 1). Nie jesteśmy sierotami, miłość jest możliwa. Bo wiecie przecież, że człowiek nie potrafi kochać, jeśli nie jest kochany”¹⁷.

Wierne trwanie w Chrystusowej miłości jest warunkiem spotkania prawdziwego życia i doświadczania go¹⁸. Takie trwanie daje podstawy i moc do radosnego głoszenia orędzia nadziei. Głosiciel staje się wtedy „ambasadorem” Chrystusa¹⁹ i świadkiem Bożej miłości, którą żyje. Jest tym, który umie „zdać sprawę z nadziei”, która w nim jest²⁰.

Współcześni ludzie – jak zauważa A. Lewek – bardziej słuchają prawdy o Bogu kochającym, obdarowującym dobrami, zbawiającym ludzi, niż prawdy o Bogu *in se*, określającej Boga samego w Sobie²¹.

W jedności z nauczaniem Ojca Świętego, prawdę o Bożej miłości, jako podstawową treść „nowej ewangelizacji” podkreślił Synod

¹⁵ Jan Paweł II, *Christifideles Laici*, 34, O 1997, 9.

¹⁶ O 1999, 3.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ O 1993, 6.

¹⁹ Tamże.

²⁰ *LM*, 1.

²¹ Por. A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. I, Katowice 1995, s. 257.

Biskupów Europy w 1992 r.: „Prawda, że «Bóg cię kocha, Chrystus przyszedł dla ciebie», stanowi jądro tej ewangelizacji”²².

W podręcznikach traktujących o tym, jak mówić świadectwa, w jaki sposób dzielić się Ewangelią w swym środowisku, ich autorzy, np. Jose H. Prado Flores²³, czy Bill Bright²⁴ proponując treść głoszonego orędzia na pierwszym miejscu stawiają przesłanie: „Bóg Ciebie kocha”.

Także pedagodzy, zgodnie z nauczaniem Jana Pawła II, twierdzą, że młodość jest okresem rozwoju człowieka, w którym szczególną rolę odgrywa miłość. Wtedy objawia się silna potrzeba miłości, akceptacji społecznej i bezpieczeństwa i miłości, która idzie w parze z deklarowaniem swojej niezależności i samodzielności²⁵.

Samo głoszenie przesłania: „Bóg cię kocha” nie jest wystarczające. Młodzi przeżywają w swym życiu rozmaite problemy, spotykają się ze złem i grzechem, a często sami w nim trwają. Daniel-Ange tak określa ich położenie: „nasza młodzież znajduje się na granicy życia i śmierci”²⁶. Młodzi potrzebują więc bardzo prawdy o pojednaniu z Bogiem i pokoju pochodzącego od Chrystusa.

W Orędziu z 1994 r. Ojciec Święty Jan Paweł II wyjaśnia, do czego ma prowadzić to pojednanie. To pojednanie prowadzi do świadomości bycia uczniem Syna Bożego, która ma swoje źródło i odnawia się w modlitwie i sakramentach, zwłaszcza pokuty i Eucharystii²⁷.

W Orędziu z okazji Światowego Dnia Młodzieży w 1999 r. Ojciec Święty wzywa do głoszenia pojednania poprzez udział w spowiedzi: „Przystępujcie z ufnością do sakramentu spowiedzi: przez wyznanie grzechów okażcie, że pragniecie uznać swoją niewierność i odrzucić ją, dajcie świadectwo, że potrzebujecie nawrócenia i pojednania, aby odzyskać godność synów Bożych w Jezusie Chrystusie, która przywraca pokój i przynosi owoce, wyrazicie solidarność z braćmi również doświadczonymi przez grzech”²⁸. Świadectwo na

²² Synod Biskupów, Zgromadzenie Specjalne dla Europy, *Deklaracja „Abyśmy byli świadkami Chrystusa, który nas wyzwolił”*, Warszawa 1992, s. 9.

²³ J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 55.

²⁴ B. Bright, *Ewangelizacja bez obaw*, Warszawa 1995, s. 128.

²⁵ S. Bartel, *Młodzież*, w: E. Ozorowski (red.) – *Słownik Małżeństwa i Rodziny*, Warszawa – Łomianki 1999, s. 276.

²⁶ D. Ange, *Rodziny, serce Boga!*, Białystok 1998, s. 92.

²⁷ Por. *O 1994*, 5.

²⁸ *O 1999*, 5.

temat pojednania z Bogiem nie polega na pouczeniu, ale na ustawieniu się na równym poziomie z tymi, którzy grzeszą i uznaniu takiej samej potrzeby nawrócenia i pojednania. W ten sposób jest burzony „mur” nie pozwalający na spotkanie się.

Orędzie na Światowy Dzień Pokoju w 1985 r., zatytułowane „Pokój i młodzi idą razem”, Ojciec Święty skierował przede wszystkim do młodych. Na temat odpowiedzialności młodzieży chrześcijańskiej Papież pisze tymi słowami: „Pierwszym darem, który otrzymujecie od Zmartwychwstałego Chrystusa, jest pokój i pojednanie. (...) Pokój ten został wlany w Wasze serca i zamieszkuje w nich głębiej aniżeli wszystkie niepokoje Waszych umysłów i wszystkie udreki Waszych serc. Bóg obdarza Was swoim pokojem, który nie jest czymś, co macie zgromadzić dla siebie, ale skarbem, który staje się Waszym tylko wtedy, kiedy go dzielicie z innymi”²⁹.

Inni autorzy, idąc za papieskim nauczaniem, dostrzegają potrzebę poznania w treści świadectwa tematu pojednania z Bogiem. J. H. Prado Flores pisze o postawie świadka w ten sposób: „Nie przedstawiamy się jako osoby doskonałe, lecz jako zwyczajni świadkowie, w których Bóg dokonał swego zbawczego dzieła. (...) Nie opisujemy całego grzesznego życia, ale przede wszystkim te aspekty, w których doświadczyliśmy zbawienia dokonanego przez Jezusa”³⁰.

Kolejnym, ważnym wymiarem chrześcijańskiego świadectwa jest świadczenie swym słowem i życiem o Jezusie Chrystusie. Słowa Ojca Świętego mówiące o Chrystusie Zbawicielu głoszonym poprzez świadectwo młodzieży, są związane z całym jego nauczaniem. Papież podkreślając, że „człowiek jest drogą Kościoła”³¹ i że „człowieka nie da się w pełni zrozumieć bez Chrystusa”³², odwoływał się do nauczania soborowego zawartego w Konstytucji Duszpasterskiej o Kościele Soboru Watykańskiego II³³. Według Soboru „tajemnica człowieka wyjaśnia się naprawdę dopiero w tajemnicy Słowa Wcie-

²⁹ Orędzie Jego Świątobliwości Papieża Jana Pawła II na XVIII Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 1985 roku, Pallotinum, s. 15.

³⁰ J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonej*, Lublin 1992, s. 92.

³¹ Jan Paweł II, *Redemptor Hominis*, 14.

³² Jan Paweł II, *Homilia wygłoszona na Placu Zwycięstwa w Warszawie*, w: *Pielgrzymka do Ojczyzny. Przemówienia i homilie Ojca Świętego Jana Pawła II*, Warszawa 1979, s. 56.

³³ Por. A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. I, Katowice 1995, s. 276.

lonego”³⁴. Sobór widzi w Chrystusie źródło i jednocześnie szczyt pełnej prawdy o człowieku, jego godności i spełnienia się jego najgłębszych pragnień egzystencjalnych. Człowiek grzeszny, „stary”, zostaje w Chrystusie odkupiony i odnowiony, czyli osiąga godność Bożego dziecka, uzyskuje na powrót obraz i podobieństwo Boże utracone przez grzech pierworodny. Jest to wizja Chrystusa, która jest jednocześnie wizją chrześcijańską człowieka³⁵.

Także papieskie nauczanie skierowane do młodzieży stawia w centrum osobę Chrystusa, ukazując Go przede wszystkim jako Mistrza – wzór osobowy i Zbawiciela. W *Liście do Młodzieży* z 1985 r., nazywanym „encykliką” o młodzieży³⁶, Jan Paweł II opiera swe przesłanie na ewangelicznej rozmowie Chrystusa z młodzieńcem (Mk 10,17-22; Mt 19,16-22; Łk 18,18-23) i stwierdza, że „każdy z Was jest w tej rozmowie Jego potencjalnym rozmówcą”³⁷. To spotkanie oraz rozmowa z Chrystusem, jest źródłem postawy życiowej: „Abyście umieli zdać sprawę z nadziei, która jest w was”³⁸ – postawy świadków Chrystusa, żyjącego i działającego dziś wśród młodych w Kościele.

Młodzi ze swą spontanicznością i autentycznością są szczególnie powołani do „głoszenia światu radości, której źródłem jest spotkanie z Chrystusem”³⁹. Papież nawoływał: „Drodzy przyjaciele, dajcie się porwać Chrystusowi”⁴⁰. Radość spotkania z Chrystusem wlewa w serce nadzieję, wiarę i miłość, które są lekarstwem na niekorzystne zjawiska obecne we współczesnym świecie: „pokusę rozpacz”, „niedowiarstwo” oraz „nieokiełznany egoizm”⁴¹.

Spotkanie z Chrystusem-Słowem, owocuje następnie doświadczeniem pełni Jego obecności w ludzkim życiu. Ta pełnia określana jest przez Papieża ewangelicznymi słowami (por. J 14, 6): Droga, Prawda i Życie. Aż w trzech papieskich orędziach na Światowy Dzień Młodzieży, jest nawiązanie do tego wersetu z Ewangelii św. Jana, jako treści głoszonego świadectwa.

³⁴ KDK, 22.

³⁵ Por. tamże.

³⁶ Por. A. Kiciński, *Młodzi w „eterze”*, „Święto młodych trwa bez końca” 2 (1998), s. 41.

³⁷ LM, 2.

³⁸ LM, 1; por. 1 P 3,15.

³⁹ O 1994, 4.

⁴⁰ Tamże.

⁴¹ Tamże.

W 1989 r. Ojciec Święty pisząc o tym, że dzisiejszy świat, w tym kraje o dawnej tradycji chrześcijańskiej są ziemią misyjną, stwierdza: „Wam właśnie, ludziom młodym przypada na tym polu szczególnie zadanie świadczenia o wierze i głoszenia Ewangelii Chrystusa – Drogi, Prawdy i Życia – w trzecim Mileniu chrześcijaństwa, w którym winniście budować nową cywilizację miłości, sprawiedliwości i pokoju”⁴². W 1993 r. papieskie wezwanie brzmiało: „Jeśli będziecie się starali wiernie trwać w Chrystusowej miłości (por. J 15,9). Doświadczyćcie wówczas prawdy słów: «Ja jestem (...) życiem» (J 14,6) i będziecie mogli wszystkim głosić to radosne orędzie nadziei”⁴³. Orędzie z 1994 r. zawiera stwierdzenie: „Umocnieni wiarą w zmartwychwstałego Chrystusa, słyszymy wezwanie, byśmy bez lęku i wahania otworzyli drzwi naszego życia na przyjęcie Słowa, które jest drogą, prawdą i życiem (por. J 14,6), i odważnie głosili je całemu światu”⁴⁴.

Wszystkie orędzia Ojca Świętego do młodzieży ogniskują się wokół prawdy o Chrystusie Zbawicielu, centralnej prawdy wiary głoszonej przez Jana Pawła II przez cały jego pontyfikat. Orędzia do młodzieży przedstawiają tę prawdę jako główną treść świadectwa, do dawania którego jest wezwana młodzież. Papież mówi o zbawieniu, które daje Chrystus: „Ofiarowane nam zbawienie to dar, którego nie wolno trzymać zazdrośnie w ukryciu”⁴⁵. W tym samym orędziu zachęca do świadczenia o Chrystusie Zbawicielu: „Jesteście powołani, by stawać się misjonarzami tej nowej ewangelizacji poprzez codzienne świadectwo o Słowie, które zbawia”⁴⁶. W innym miejscu Papież wzywa: „Idźcie i głoscie Dobrą Nowinę odkupienia”⁴⁷.

Warto zauważyć, że w wielu współczesnych metodach ewangelizacji, w których podkreśla się wartość świadectwa, kluczowym momentem i jednym z celów jest „osobiste przyjęcie Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela”⁴⁸. Jose H. Prado-Flores proponując schemat świadectwa ewangelizacyjnego w jego centrum stawia oso-

⁴² O 1989, 2.

⁴³ O 1993, 6.

⁴⁴ O 1994, 3.

⁴⁵ O 1994, 3.

⁴⁶ Tamże.

⁴⁷ O 1994, 4.

⁴⁸ Por. B. Bright, *Ewangelizacja bez obaw*, Warszawa 1995, s. 137; J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 75-80.

biste spotkanie z Chrystusem przez wiarę⁴⁹. Zarówno Jose H. Prado-Flores⁵⁰ jak i Patti Gallagher Mansfield⁵¹ twierdzą, że świadectwo nie może koncentrować się na tym, kto je daje, aby inni mogli go podziwiać i uznawać, lecz na Chrystusie i jego dziele zbawczym. Najlepszym tego przykładem jest Maryja, która wykrzyknęła: „Wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny!”, uznając i wychwalając Boga, dodała: „Święte jest Jego imię” (Łk 1,49).

2. SPOSOBY ŚWIADECTWA

Oprócz treści przekazywanego świadectwa ważna jest też jego forma. Ojciec Święty Jan Paweł II w swym nauczaniu skierowanym do młodzieży także temu tematowi poświęca wiele miejsca.

Treść Ewangelii nie zmienia się przez tysiąclecia, natomiast sposób jej głoszenia – forma świadectwa dawanego o Jezusie Chrystusie, podlega dostosowaniu do zmieniającej się mentalności współczesnego człowieka, jego kultury, zwyczajów, a także nowych możliwości udostępnionych dzięki postępowi technicznemu.

Obecna sytuacja na świecie nie zezwala na bezczynność⁵². Słowa Papieża z orędzia na IV Światowy Dzień Młodzieży w 1989 r. stanowią wielkie wezwanie i ukazują podstawowe sposoby dawania świadectwa⁵³. Ojciec Święty stwierdza, że każdemu nowemu pokoleniu potrzebni są nowi apostołowie, a młodzi mają tu do spełnienia szczególną misję: są pierwszymi apostołami i ewangelizatorami młodzieży, która dziś stoi w obliczu tak wielu niepokojących wyzwań i zagrożeń⁵⁴. Papież kieruje do młodych wezwanie: „Musicie być odważni i mówić o Chrystusie, dawać świadectwo swojej wiary poprzez życie zgodne z duchem Ewangelii. Święty Paweł mówi: Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii! (1 Kor 9, 16). Zaprawdę,

⁴⁹ Por. J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 92.

⁵⁰ J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 79.

⁵¹ P. Gallagher Mansfield, *Proclaim His Marvelous Deeds*, w: *New Evangelization 2000*, 9 (1990), s. 8.

⁵² Pisze o tym Daniel-ANGE: „Jak można pozostać bezczynnym, gdy codziennie widzę dzieci wzrastające bez postawienia choćby raz w swoim życiu nogi w kościele (...)? Jak można pozostać bezczynnym, gdy każdego dnia spotykam młodych oddających się narkotykom i wyuzdanemu seksowi ze wszystkimi konsekwencjami i niebezpieczeństwami (...)? Jak można być bezczynnym?”, Daniel-ANGE, *Rodziny, serce Boga!*, Białystok 1998, s. 95.

⁵³ Por. *O 1989*, 2

⁵⁴ Por. *DA*, 12.

ewangeliczne żniwo jest wielkie i potrzeba wielu robotników. Chrystus wam ufa i liczy na waszą współpracę. Z okazji Dnia Młodzieży proszę was, abyście odnowili swoje zaangażowanie apostołskie. Chrystus was potrzebuje! Odpowiedzcie na Jego wezwanie z odwagą i zapałem waszej młodości⁵⁵.

Można z tej wypowiedzi wyodrębnić dwa główne sposoby świadczenia zalecane przez Papieża: mówienie o Chrystusie oraz życie zgodne z duchem Ewangelii.

Także Sobór Watykański II poucza, że „ewangelizacja, to znaczy głoszenie Chrystusa” dokonuje się zarówno „świadczeniem życia, jak i słowem”⁵⁶. Żaden z tych sposobów nie jest szczególnie uprzywilejowany, jeden i drugi jest niezwykle istotny. Obydwa wymagają zaangażowania, odwagi i zapału.

2.1. Świadczenie słowem

W młodzieńczym okresie rozwoju człowieka, dostrzega się krytyczne spojrzenie na świat ludzi dorosłych⁵⁷. Z powodu tej bariery kontakt dorosłych z młodzieżą jest utrudniony i w wielu przypadkach rówieśnicy skutecznie mogą docierać ze swym słowem świadectwem do swoich rówieśników.

Jedną z przeszkód w głoszeniu świadectwa jest bariera językowa. W odpowiedzi na ankietę ogłoszoną w 1992 r. przez Papieską Radę ds. Dialogu z Niewierzącymi pt. *Jak dzisiejszemu człowiekowi mówić o Bogu?*, ankietowani teologowie podkreślali, że Boga trzeba dziś głosić słowem, nauczając i przekazując odpowiednim językiem prawdy o Nim⁵⁸. S. Kowalczyk podkreśla, że o Bogu trzeba dziś mówić językiem komunikatywnym i personalistycznym⁵⁹. I. Skubiś uważa, że do dzisiejszego człowieka o mentalności audiowizualnej trzeba mówić językiem ikonograficznym, językiem obrazu i świadectwa⁶⁰.

⁵⁵ O 1989, 2.

⁵⁶ KK, 35.

⁵⁷ Por. S. Bartel, *Młodzież*, w: E. Ozorowski (red.), *Słownik Małżeństwa i Rodziny*, Warszawa-Lomianki 1999, s. 276.

⁵⁸ A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. II, Katowice 1995, s. 38.

⁵⁹ B. Bejze (red.), *Jak dzisiejszemu człowiekowi mówić o Bogu?*, Warszawa 1993, s. 115.

⁶⁰ Tamże, s. 214.

Ks. A. Lewek, omawiając świadczenie słowem i życiem odwołuje się do przykładu papieża Jana Pawła II⁶¹. Rozważając świadectwo Ojca Świętego o Bogu na podstawie doktryny chrześcijańskiej, zwraca uwagę na problem stosowanego języka. Według tego autora Papież zdaje sobie sprawę, że używany w głoszeniu prawd wiary język dogmatyczno-teoretyczny dla wielu współczesnych jest niezrozumiały, mało interesujący i słabo budzący wiarę w Boga⁶². Wskazane jest więc używanie języka osobistego świadectwa wiary i miłości Boga.

Mówiący dziś o Bogu musi mieć postawę „wdzięcznego i pokornego serca” wobec tajemnicy Boga, musi „mówić o Nim z najwyższym i całkowitym szacunkiem, w postawie uwielbienia” wobec Boga trzykrotnie Świętego (por. Iz 6,3) i z „pełną ciepłą miłością” wobec Boga, który jest kochającym nas Ojcem⁶³. Omawiając przykład Jana Pawła II A. Lewek, obok świadectwa na podstawie doktryny, zajmuje się także świadectwem o Bogu z osobistego doświadczenia widocznym w posłudze obecnego Papieża⁶⁴. Autor ten koncentruje się na świadectwie zawartym w papieskiej książce „Przekroczyć próg nadziei”. Kard. J. Ratzinger, prefekt Kongregacji Nauki Wiary, stwierdził, że w tej książce „Bóg Karola Wojtyły nie jest jedynie myślany, ale doświadczany”⁶⁵. A. Lewek stwierdza, że Jan Paweł II osobiście doświadcza Bożego działania, że jest o tym głęboko przekonany i dlatego może tak fascynująco mówić światu o Bogu, który działa dziś. Doświadczenie Boga przeżywa w szczególny sposób na modlitwie. Modlitwa bowiem jest dialogiem człowieka z Bogiem, a ponieważ także „objawianiem się Boga”⁶⁶.

K. Pawlina uważa, że świadcząc słowem trzeba korzystać z narzędzia, jakim są mass-media⁶⁷. Na taką pilną potrzebę

⁶¹ Por. A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. II, Katowice 1995, s. 24-28.

⁶² Tamże, s. 25.

⁶³ Por. Jan Paweł II, *Co to znaczy wierzyć?*, Warszawa 1989, s. 74.

⁶⁴ Por. A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. II, Katowice 1995, s. 26-28.

⁶⁵ J. Ratzinger, *Bóg w książce Jana Pawła II „Przekroczyć próg nadziei”*, w: *Słowo Dziennik Katolicki – Magazyn*, 48 (1994), s. 3.

⁶⁶ Jan Paweł II, *Przekroczyć próg nadziei*, Lublin 1994, s. 40.

⁶⁷ Por. K. Pawlina, *Jak dziś głosić Ewangelię?*, „Słowo Dziennik Katolicki. Magazyn” 10-12 VI 1994, s. 19-20; K. Pawlina, *Nowa ewangelizacja – nowe zadanie Kościoła*, „Przegląd Powszechny” 5 (1994), s. 207-214.

i nowe możliwości wykorzystania mass-mediów wskazuje też A. Lewek⁶⁸.

Papież Jan Paweł II w swym nauczaniu zawartym w orędziach skierowanych do młodzieży nazywa młodych „pierwszymi apostołami i ewangelizatorami młodzieży”⁶⁹ wskazując na niedozowność ich apostołskiej posługi wobec rówieśników.

Ze świadectwem słowa związane jest także wykorzystywanie nowych możliwości do głoszenia Ewangelii. „Być dzisiaj misjonarzem w naszym społeczeństwie znaczy między innymi jak najlepiej wykorzystywać w tej pracy apostołskiej i duszpasterskiej środki społecznego przekazu”⁷⁰. Uderzające jest to, że właśnie młodych Ojciec Święty wzywa do tak odpowiedzialnego zadania – do pracy apostołskiej i duszpasterskiej.

Ojciec Święty gorąco zachęcał do postawy otwartości na świat podczas Światowego Spotkania Młodzieży w Denver w 1993 r.: „Nie bójcie się iść na ulice i do miejsc, gdzie gromadzą się ludzie, aby jak apostołowie głosić Chrystusa i Dobrą Nowinę zbawienia na placach miast, osiedli i wsi. Nie czas teraz wstydzić się Ewangelii, ale czas głosić ją na dachach”⁷¹.

Znaczenie osobistego świadectwa, wypowiedzianego słowami, ostatecznie Jan Paweł II podkreślił 15 sierpnia 2000 r., składając swoje osobiste wyznanie wobec zgromadzonej na Placu Św. Piotra w Rzymie młodzieży z całego świata: „Dziś ja, jako pierwszy, pragnę powiedzieć wam, że wierzę mocno w Jezusa Chrystusa, naszego Pana.”⁷² Następnie krótko opowiedział o swej formacji chrześcijańskiej w domu, w parafii, wspominał doświadczenie wojny i pracy w fabryce. Ze wzruszeniem opowiedział o swych szczególnych momentach w życiu – święceniach kapłańskich i wyborze na Stolicę Piotrową. Swoje świadectwo Ojciec Święty zakończył wyznaniem: „Moja wiara (...) jest w sposób istotny i przede wszystkim dziełem Ducha Świętego, darem Jego łaski. Pan daje mnie, tak jak

⁶⁸ Por. A. Lewek, *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. II, Katowice 1995, s. 103.

⁶⁹ *O* 1989, 2.

⁷⁰ *O* 1994, 5.

⁷¹ Jan Paweł II, *Przemówienie do młodzieży w Denver*, „L'Osservatore Romano” wyd. pl. 11 (1993), s. 30.

⁷² Jan Paweł II, *Przemówienie do młodych zgromadzonych na placu św. Piotra (15 VIII 2000)*, 4, « L'Osservatore Romano » wyd. pl. 10 (2000), s. 15-16.

daje wam, swojego ducha, abyśmy mogli powiedzieć «Wierzę». Posługuje się następnie, abyśmy dawali Mu świadectwo w każdym zakątku ziemi⁷³.

Bez mocy Ducha Świętego „każde przedsięwzięcie apostołskie jest skazane na niepowodzenie⁷⁴. Dotyczy to również świadectwa wiary, którego istotą jest powołanie misyjne obejmujące każdego chrześcijanina⁷⁵. Dlatego Jezus do swoich uczniów, przez wszystkie wieki, kieruje wezwaniem: „Weźmijcie Ducha Świętego” (J 20,22). Aby bez lęku dawać świadectwo swej wiary, należy „stać się nowymi ludźmi, odrzucając starego człowieka, którego nosimy w sobie, i pozwolić, by do głębi odnowiła nas moc Ducha Pańskiego⁷⁶”.

To odrzucenie starego człowieka i odnowienie się w Duchu Świętym nie jest jednorazowym zabiegiem w życiu chrześcijanina, wymaga długotrwałego i systematycznego wzrastania duchowego i wiąże się ze stałą pracą wewnętrzną nad sobą. Istotne jest, by tę pracę rozpocząć już na jak najwcześniejszym etapie rozwoju osobowego, rozumiałe jest więc, że Ojciec Święty właśnie do młodzieży kieruje wezwaniem do nawrócenia polegającego na przemianie starego człowieka w nowego w mocy Ducha Świętego.

Jan Paweł II daje przykład osobistego świadectwa o swym życiu z Bogiem również we wspomnieniach opublikowanych pod tytułem „Dar i Tajemnica”. Pisząc o powodach powstania tej książki⁷⁷ Papież przywołuje spotkanie, 27 października 1995 r., z okazji trzydziestej rocznicy soborowego dekretu *Presbyterorum ordinis*, gdzie wielu kapłanów, w tym Ojciec Święty, podzieliło się świadectwem o swoim powołaniu. Po usilnych prośbach z różnych stron powstało wyznanie, o którym Autor pisze w ten sposób: „To wszystko, o czym tu mówię, nie dotyczy jedynie zewnętrznych wydarzeń, ale sięga do korzeni moich najgłębszych i najbardziej osobistych przeżyć i doświadczeń. Wspominam je, a nade wszystko dziękuję Bogu: *Misericordias Domini in aeternum cantabo!* Zapis ten ofiaruję kapłanom i Ludowi Bożemu jako *świadectwo miłości*⁷⁸”.

⁷³ Tamże.

⁷⁴ *O 1994*, 3.

⁷⁵ Por. tamże.

⁷⁶ *O 1994*, 5.

⁷⁷ Jan Paweł II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 5-6.

⁷⁸ Tamże, s. 6.

W wielu ruchach i stowarzyszeniach kościelnych, które stawiają sobie jako jedno z zadań głoszenie Ewangelii, powstały różne schematy i sposoby mówienia świadectwa. Opierają się one na zapisanych w Piśmie św. świadectwach z życia św. Pawła Apostoła (zob. Dz 26,2-23; Ga 1,13-24; 1 Tm 1,12-17). Np. na słowach z 1 Tm 1,12-17 został opracowany „Model świadectwa św. Pawła – Prosto do celu”. Kolejne jego punkty są następujące: Jezus odbiera zaszczyt; Ja biorę winę na siebie; Bóg jest miłosierny; Zbawienie jest darem; Jezus wybawia z wszystkich naszych grzechów; Jezus uczyni to samo dla ciebie; Cała chwała należy się Bogu⁷⁹. Najczęściej świadectwo dzieli się na trzy części: życie przed spotkaniem z Chrystusem (jacy byliśmy i jak bardzo potrzebowaliśmy zbawienia – tu mówimy o naszym życiu dalekim od Boga i co On uczynił, aby się z nami spotkać); osobiste spotkanie z Jezusem przez wiarę (opisujemy tu jak do tego doszło) oraz zmiana wszystkiego, co zostało wymienione na początku świadectwa⁸⁰. Patti Gallagher Masfield podaje też wskazówki dotyczące ogólnej formy przedstawiania świadectwa i przygotowania do niego, a wśród nich: postawę pokory i służby na wzór Chrystusa, przygotowanie do świadectwa na modlitwie, usystematyzowanie myśli w postaci notatek z uwzględnieniem czasu danego na powiedzenie świadectwa, mówienie naturalne i zwięzłe, unikanie w świadectwie niezrozumiałego słownictwa, delikatność, odwaga⁸¹.

2.2. Świadczenie życiem

Posłannictwo Kościoła zmierza do zbawienia ludzi przez wiarę. Może ono realizować się przez wszystkich Jego członków, jeśli nie tylko słowem, ale i czynem ukażą światu ewangeliczne orędzie Chrystusa i Jego łaski. Papież Paweł VI w swej adhortacji *Evangeliæ Nuntiandi* mówi, że są dwa najważniejsze sposoby ewangelizacji: „świadectwo życia prawdziwie i ściśle chrześcijańskiego, które

⁷⁹ P. Gallagher Mansfield, *Proclaim His Marvelous Deeds*, „New Evangelization 2000” 9 (1990), s. 9.

⁸⁰ J. H. Prado Flores, *Jak głosić Ewangelię ochrzczonym*, Lublin 1992, s. 91-92.

⁸¹ P. Gallagher Mansfield, *Proclaim His Marvelous Deeds*, „New Evangelization 2000” 9 (1990), s. 9.

trwa w nierozłącznej wspólności z Bogiem⁸² oraz przepowiadanie Boga słowem⁸³.

Jan Paweł II w swych wypowiedziach do młodzieży wiele miejsca poświęca świadectwu dawanemu życiem.

Według Papieża sednem chrześcijańskiego świadectwa dawanego życiem jest postawa miłości, która „płynie z głębokiego, osobistego przekonania i szczerego aktu miłości i wiary w Zmartwychwstałego Chrystusa”⁸⁴. Potwierdza to potrzebę nieustannego wzrastania w wierze i miłości, które może nastąpić w wyniku pogłębiania życia duchowego i stosowaniu Ewangelii w codziennym życiu. Najważniejszym przedmiotem miłości jest Bóg. Jednak nieodłączna od niej jest miłość człowieka, bo jej istota jest ta sama, „albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi” (1 J 4,20). Oprócz tego, że akt miłości powinien być szczer⁸⁵, Papież wzywa do stałości i konsekwencji w miłości: „Jeśli będziecie się starali wiernie trwać w Chrystusowej miłości (...), będziecie mogli wszystkim głosić to radosne orędzie nadziei”⁸⁶. W orędziu do młodzieży na 1996 r. Papież określa miłość jako „nową «granicę» chrześcijańskiego świadectwa”⁸⁷. Jako warunek składania z miłością świadectwa Jan Paweł II podaje konfrontowanie codziennej egzystencji z Ewangelią Chrystusa⁸⁸. Taki styl życia uzdalnia do dawania wyraźnego i zdecydowanego świadectwa „o miłości do życia, które jest darem Bożym”⁸⁹.

W kontekście świadectwa Jan Paweł II wypowiada się też wyraźnie o miłości wzajemnej. W Orędziu na Światowy Dzień Młodzieży z 1997 r.⁹⁰ Papież przytacza myśl z Ewangelii wg św. Jana, o tym, że uczniów Chrystusa można poznać po tym, że „będą się wzajemnie miłowali” (J 13,35). Wymienia też tutaj atrybuty tej miłości: bezinteresowność, nieskończona cierpliwość, a także to, że nie odmawia się jej nikomu. Znow pojawia się tu wezwanie z po-

⁸² EN, 41.

⁸³ EN, 42.

⁸⁴ O 1987, 2.

⁸⁵ Tamże.

⁸⁶ O 1993, 6.

⁸⁷ O 1996, 5.

⁸⁸ Tamże.

⁸⁹ O 1996, 6.

⁹⁰ Por. O 1997, 8.

przednich lat do wierności „nowemu przykazaniu” miłości⁹¹. Pojawia się także postulat, aby przeżywać braterstwo nie jako utopię, ale jako realną rzeczywistość w rozdartym przez konflikty świecie.

Braterstwo powinno urzeczywistniać się nie tylko przy takich okazjach jak Światowe Dni Młodzieży, czy inne wielkie spotkania młodych, ale przede wszystkim w wiernym Ewangelii przeżywaniu codzienności.

„Głosić Chrystusa oznacza przede wszystkim dawać o Nim świadectwo we własnym życiu. Chodzi tu o najprostszą – a zarazem najbardziej skuteczną – formę ewangelizacji, jaką macie do dyspozycji. Polega ona na ukazywaniu obecności Chrystusa we własnym życiu, w pełnieniu codziennych obowiązków i w podejmowaniu konkretnych decyzji w zgodzie z Ewangelią. Dzisiaj świat potrzebuje przede wszystkim wiarygodnych świadków”⁹². Młodość w rozwoju duchowym człowieka jest, jak zauważa Papież, szczególnym okresem, w którym człowiek bardzo ceni u innych autentyczność i „niemal instynktownie potępia wszelkie formy hipokryzji”⁹³. Predestynuje to młodzież do szczególnie wyraźnego i skutecznego świadectwa o Chrystusie wobec rówieśników.

Papież w wielu miejscach swego nauczania czyni świeckich współodpowiedzialnymi za misję apostołską całego Kościoła. Często używa terminu „apostolstwo świeckich”. W swych słowach skierowanych do młodzieży w liście z okazji Światowego Roku Młodzieży (1985) pisze o nieodłączności apostołstwa świeckich od samej istoty powołania chrześcijańskiego. Oznacza to, że wszyscy młodzi, jeżeli integralnie przyjmują Chrystusowe „pójdź za Mną”, nie mogą uchylać się od odpowiedzialnego udziału w misji apostołskiej Kościoła⁹⁴.

W Orędziu na IV Światowe Dni Młodzieży Papież utożsamia zaangażowanie apostołskie z pragnieniem niesienia Chrystusa innym⁹⁵. W tym samym orędziu Ojciec Święty pisze o niezastępowalności apostołskiej działalności młodych. „Jesteście pierwszymi apostołami i ewangelizatorami młodzieży. (...) Do was przede wszystkim należy apostołstwo w miejscach nauki, pracy i rozrywki i nikt

⁹¹ Tamże.

⁹² *O 1992*, 4.

⁹³ Tamże.

⁹⁴ Por. *LM*, 9.

⁹⁵ *O 1989*, 2.

nie może was w tym zastąpić⁹⁶. Nie chodzi tu tylko o omówione poprzednio świadectwo słowem, „ale także zabieganie o przeobrażenie całej doczesnej rzeczywistości w duchu Ewangelii”⁹⁷. Jan Paweł II powtarza tę myśl dwanaście lat później: „Dawajcie świadectwo waszej wiary również poprzez czynną obecność w świecie. Chrystusowy uczeń nigdy nie jest biernym i obojętnym obserwatorem wydarzeń, lecz czuje się odpowiedzialny za przemianę rzeczywistości społecznej, politycznej, ekonomicznej i kulturowej”⁹⁸. Takie powołania człowieka świeckiego Papież traktuje jako równoprawną drogę naśladowania Chrystusa⁹⁹.

Z wielką nadzieją Ojciec Święty wielokrotnie zwracał się do młodzieży mówiąc o takich formach dawania świadectwa jak życie kapłańskie i konsekrowane. Chociaż wezwanie do takiego sposobu życia Chrystus kieruje tylko do niektórych, takie życie jest nieodzownym i wyjątkowym świadectwem wobec innych¹⁰⁰. Znając specyfikę tego okresu rozwoju osobowości Papież stwierdza: „Chrystusowe wezwanie «Pójdź za Mną» w tym właśnie wyjątkowym i charyzmatycznym znaczeniu, odzywa się najczęściej już w okresie młodości”¹⁰¹. Wśród głównych zobowiązań, jakim podlegają osoby wybierające życie wg rad ewangelicznych (czystości, ubóstwa i posłuszeństwa), jest dawanie szczególnego świadectwa miłości Boga ponad wszystko¹⁰². W kontekście rozmowy Chrystusa z młodzieńcem, który „odszedł zasmucony, miał bowiem wiele posiadłości” (Mk 10,22), będącej głównym motywem Listu do Młodych, szczególnie podkreślona jest sprawa ewangelicznego ubóstwa, jednego z aspektów omawianej tu formy świadectwa.

W tym samym rozdziale *Listu do Młodych* Papież określa życie kapłańskie jako „świadectwo życia bez reszty oddanego Bogu: świadectwo takiej obłubieńczej miłości samego Chrystusa, które w sposób szczególny uobecnia królestwo Boże wśród ludzi i przybliża je w świecie”¹⁰³. W homilii na Mszy św. wieńczącej XV Światowe

⁹⁶ Tamże.

⁹⁷ *LM*, 9.

⁹⁸ *O* 1992, 4.

⁹⁹ Por. *LM*, 9.

¹⁰⁰ *LM*, 8.

¹⁰¹ Tamże.

¹⁰² Tamże.

¹⁰³ *LM*, 8.

Dni Młodzieży w Rzymie Ojciec Święty mówiąc o Eucharystii podzielił się z młodymi swą wielką troską: „Oby w każdej wspólnotcie mógł być zawsze kapłan, który sprawuje Eucharystię. Dlatego proszę Boga, aby rozkwitały wśród was liczne i święte powołania do kapłaństwa. Kościół potrzebuje tych, którzy sprawować będą również dzisiaj z czystym sercem Eucharystyczną ofiarę”¹⁰⁴. W Eucharystii Jan Paweł II dostrzega miejsce doniosłego świadectwa: „Sprawować Eucharystię, «spożywając Jego ciało i pijąc Jego krew», znaczy przyjąć logikę krzyża i służby. Znaczy zatem dawać świadectwo własnej gotowości do poświęcania się dla drugich, tak jak On to uczynił. Tego świadectwa ogromnie potrzebuje nasze społeczeństwo, bardziej niż kiedykolwiek potrzebują go młodzi, nieraz kuszeniu mirażami życia łatwego i wygodnego, narkotyków i hedonizmu, aby znaleźć się potem w odmętach rozpaczliwego nonsensu, przemocy”¹⁰⁵.

W wielu miejscach swego pielgrzymowania na całym świecie Jan Paweł II zwracał uwagę młodych na świadectwo przelanej krwi męczenników. Zapowiadając IV Światowe Dni Młodzieży w 1989 r. jako pielgrzymkę do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostella, ukazał młodym tego Świętego, „który pierwszy z Apostołów krwią przypieczętował swoje świadectwo wiary”. Jednocześnie Papież wskazał go współczesnej młodzieży jako mistrza i wspinały przykład¹⁰⁶.

Także wśród znaków Roku Jubileuszowego 2000 jest pamięć o męczennikach. Tego tematu nie ominął Ojciec Święty podczas swego dialogu z młodzieżą na XV Światowe Dni Młodzieży w Rzymie: „Dziś również wierzyć w Jezusa, iść za Jezusem śladami Piotra, Tomasza, pierwszych Apostołów i świadków, wymaga zajęcia stanowiska po Jego stronie i nierzadko niemalże nowego męczeństwa”. Według Papieża męczeństwo to jest związane z pójściem pod prąd, by kroczyć za Chrystusem, „by towarzyszyć Barankowi, do jakiegokolwiek idzie”¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy św. w Tor Vergata (20 VIII 2000)*, 6, „L'Osservatore Romano”, wyd. pl. 10 (2000), s. 23.

¹⁰⁵ Tamże, s. 22.

¹⁰⁶ *O 1989*, 3.

¹⁰⁷ Jan Paweł II, *Przemówienie wygłoszone podczas czuwania modlitewnego w Tor Vergata (19 VIII 2000)*, 4, „L'Osservatore Romano” wyd. pl. 10 (2000), s. 20.

* * *

Nauczanie Ojca świętego Jana Pawła II o potrzebie dawania chrześcijańskiego świadectwa jest wyrazem jego wielkiej troski o ludzi młodych. Chociaż nie zawiera ono gotowych „recept” na życie i świętość to zachęca do refleksji i domagają się konkretnych odpowiedzi. Odpowiedzi te, dawane przez młodych ludzi z całego świata, przyczyniają się do tworzenia coraz piękniejszego obrazu Kościoła w dzisiejszych czasach. Papież właśnie w ludziach młodych pokładał nadzieję, że poniosą oni do swoich środowisk orędzie Dobrej Nowiny. Dzięki nauczaniu o świadectwie wiary popartemu osobistym przykładem, Jan Paweł II pobudził wielu ludzi młodych na całym świecie do odważnego i mężnego wyznawania Chrystusa. Stąd, między innymi, płynie nadzieja, że Chrystus, gdy przyjdzie, znajdzie wiarę wśród ludzi.

**La testimonianza di vita cristiana
nell'insegnamento di Giovanni Paolo II ai giovani**

Nei discorsi di Giovanni Paolo II ai giovani troviamo molti pronunciamenti sul tema di testimonianza cristiana. Nel presente articolo si tratta di evidenziare aspetti portanti della testimonianza che emergono da questo insegnamento di papa: quale deve essere il contenuto e quali modi più convincenti e adeguati ai tempi moderni. Il papa consiglia ai giovani di testimoniare la fede nei vari ambienti sia nelle parole che nella vita. Secondo l'analisi effettuata nell'articolo possiamo affermare che la testimonianza di fede nella vita quotidiana dei giovani è il problema centrale dell'apostolato.

Ks. Adam Skreczko